

המטה לקידום תעסוקתי

לא משאירים אף מובטל מאחור!

1 ינואר 2022

לכבוד:
המוסד לביטוח לאומי
באמצעות אתר החקיקה הממשלתי

הנדון: תזכיר חוק הביטוח הלאומי (הוראת שעה – דמי אבטלה), התשפ"ב-2021

1. **אנו - 34 ארגונים חברתיים, החברים ב"מטה לקידום תעסוקתי", שמייצגים ביום-יום מובטלים מקבוצות אוכלוסייה שונות (הרשימה המלאה למטה) - מברכים על הכוונה להאריך את הזכאות לקבלת דמי אבטלה וקצבאות קיום במקביל, תוך התייחסות להכנסה מדמי אבטלה באופן זהה להכנסה מעבודה.**
2. **עם זאת, אנחנו מתנגדים לביצוע תיקון זה כהוראת שעה, וקוראים במקום זאת לאמץ שינוי קבוע לחוק** ביטוח לאומי וחוק הבטחת הכנסה. בניגוד לכתוב בדברי ההסבר לתזכיר החוק, מגפת הקורונה רק חשפה את העוול והעיוות העמוק בנושא זה. אין להתייחס להפסקת העוול כהקלה או כהטבה, אלא כמניעת פגיעה בזכויות ובשוויון, וקיום מערכת דמי האבטלה וקצבאות הקיום עפ"י העקרונות שלשמן הוקמו.
3. **כל הסיבות לתיקון החוק קיימות גם בעת שגרה בשוק העבודה:**
 - 3.1. **נזקים חמורים לעובדים הפגיעים ביותר.** האיסור על כפל קצבאות מוביל לירידה תלולה ופתאומית בהכנסותיהם של אלה שמאבדים את עבודתם, בשגרה ובקורונה, כיוון שאמצעי הקיום שלהם מורכבים הן מקצבה והן משכר.
 - 3.2. **חוסר עקביות.** למקבלי הקצבאות מותר להרוויח שכר מעבודה עד תקרה מסוימת, מבלי שהדבר יפגע בקצבתם. גם מעבר לתקרה, הקיזוז אף פעם אינו של 100%, כפי שנעשה לגבי דמי אבטלה. לא ברור מדוע על דמי אבטלה, שנועדו להחליף את שכר העבודה לתקופה זמנית, חלים כללים שונים מאשר על הכנסה מעבודה.
 - 3.3. **אפליה.** מקבלי קצבאות קיום אחרות יכולים לקבלן יחד עם דמי אבטלה, ללא קיזוז (למשל, מקבלי קצבת נכות). אין שום נימוק או סיבה לכך שמקבלי שלוש קצבאות ספציפיות (ותוספת תלויים לקצבת נכות) יובדלו לרעה ממקבלי קצבאות אחרות.
4. **בפועל, אין הצדקה לעוול שנגרם למקבלי הקצבאות ולערעור מטרותיה של מערכת דמי האבטלה, גם בתקופה של תעסוקה מלאה. ככל שמקבלי קצבאות חווים אבטלה, צריכה להיות להם אותה הזדמנות ליציבות ולחיפוש עבודה ב"ראש שקט" כמו לכלל הזכאים לדמי אבטלה. על כן, אנחנו קוראים לכם לשנות את נוסח ההצעה בתזכיר החוק, ולאמץ כתיקון קבוע לחוק ולא כהוראת שעה.**

בתודה מראש,

רועי מאור
מנהל פיתוח מדיניות – עמותת 121

טלי ניר, עו"ד
מנכ"לית עמותת 121

